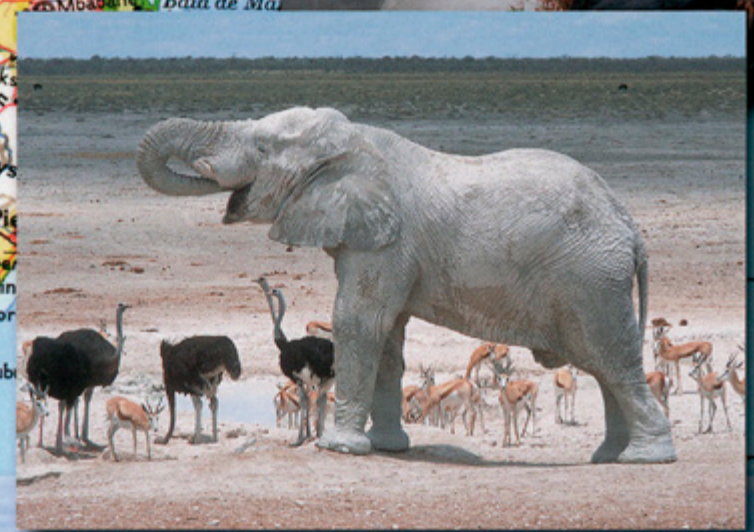

Zwitselijk Afrika

Rondreis Zuidelijk Afrika

30 oktober - 22 november 2002

Tekst: Monique van Rijen-Bos
Foto's: Dick Bos

SCHIPHOL - Hallo. Ik ben Monique. Ik Dick! Ook anderen stellen zich voor. Het is 30 oktober 2002. Als Djosergroep staan we op het punt te vertrekken naar zuidelijk Afrika. Beetje jammer dat we worden opgezaald met een Lufthansavlucht. Zodra de persoon voor je de stoel naar achter

laat zakken, krijg je bijna een claustrofobische aanval. En dan hebben we het nog niet eens gehad over de beschikbare beenruimte.

Toch weet iedereen de lange luchtreis te overleven zonder noemenswaardige lichamelijke gebreken. Via Frankfurt en Johannesburg, vliegen we het laatste stukje met het meer comfortabele British Airways naar het Zimbabwaanse Livingstone. Vanuit de lucht zijn de, met name in de regentijd spectaculaire, Victoria Falls dan al te zien. Het vliegveld waar het toestel even later tot stilstand komt, is vernoemd naar de in 1813 geboren David Livingstone. Hij was immers de eerste Europeaan, afkomstig uit het Schotse Blantyre, die de Victoria Waterfalls aanschouwde. Een knalgele truck van Whichways staat al te wachten. Nadat de bagage aan boord is, klimmen ook wij er alle twintig in. Mett blijkt onze chauffeur te zijn, Sem de reisleider en Andrew gaat over de organisatie en is tevens kok. Een klein half uurtje na vertrek van het vliegveld passeren we de grens met Zambia. Dat heeft overigens nog heel wat voeten in aarde. Het ziet er

letterlijk en figuurlijk zwart van de mensen die ons massaal aanstaren. Zo'n truck vol blanken is hier blijkbaar iets zeldzaams. Afhankelijk van de stemming waarin het grenspersoneel zich bevindt, ben je hier snel of minder snel van Zimbabwe in Zambia. Beide landen vormden samen met Malawi het voormalige Rhodesië. Zambia (Noord-Rhodesië) splitste zich het eerst af en kreeg haar huidige naam in 1964. Onder Robert Mugabe werd Zimbabwe op 18 april 1980 onafhankelijk en veranderde de naam van Rhodesië in die van nu.

Al met al kost het een half uurtje om de grens te passeren. Via de Zambezirivier zetten we voet op Zambiaanse bodem. Het land heeft een oppervlakte van 752.618 km² en beslaat daarmee een gebied, vergelijkbaar met achttien keer Nederland. Zambia heeft Lusaka als hoofdstad, de munteenheid is de Kwacha en de officiële taal Engels. De bevolkingsdichtheid ligt op zo'n dertien inwoners per km².

Het is inmiddels 31 oktober 14.00 uur lokale tijd. Al snel doemt in het prachtige uitgestrekte landschap het kamp 'The Waterfront' op. Dit ziet er goed uit. De op vlonders geplaatste tentjes zijn voorzien van bedden, een nachtkastje met lampje en het broodnodige muskietennet. Het verrukkelijke avondmaal wordt genuttigd bij de bar boven de Zambezi Rivier. Een geweldige plek. Uiteindelijk

trekt iedereen zich op een redelijke tijd terug voor de nacht. De vele geluiden in het aardedonker maken indruk. Zoals bijvoorbeeld het geluid van cicaden (krekels). Alsof het orkest onder leiding staat van een dirigent, zwelt hun 'muziek' aan tot een oorverdovend monotonig zoemen. Daarop zakt iedereen weg.

ZAMBIA

Apen wekken ons in de ochtend van 1 november. Als we de kop op de hoek van de tent steken, blijkt het ervan te wemelen. En dat is altijd goed voor een vrolijk schouwspel. Voor de liefhebber bestaat de mogelijkheid te gamedriven. Dus gaan we per jeep naar Mosa oa Tunya, de plek waar veel dieren moeten zitten.

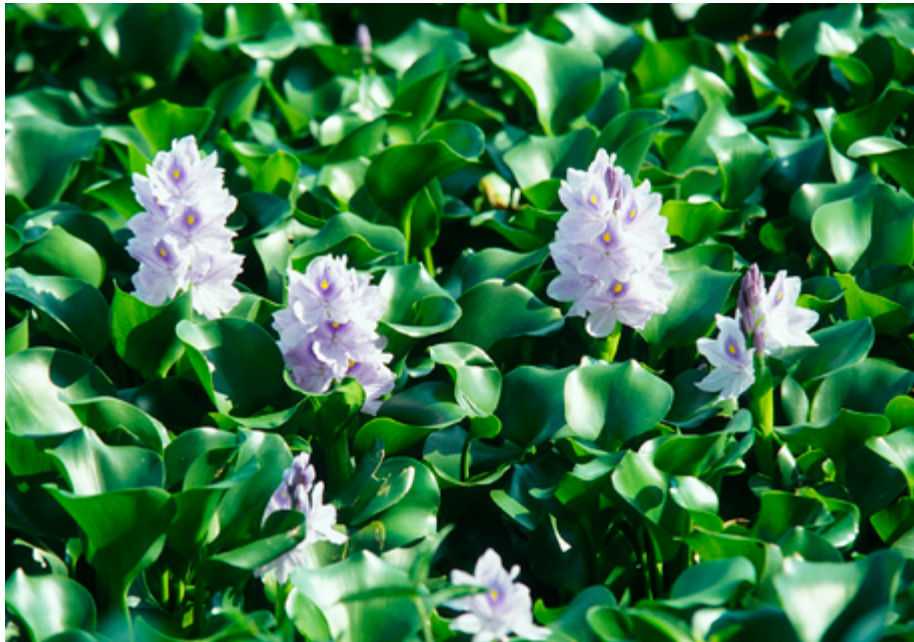
Vrijwel direct staan vier witte neushoorns pal voor ons neus. De chauffeur is wat nerveus, houdt de motor draaiend en rijdt een paar meter door zodra één van de beesten in zijn richting komt. In het park zitten vijf van deze fascinerende dieren, geïmporteerd uit Zuid-Afrika. We zien ze alle vijf, verder ook giraffen, buffels, impala's, apen, zebra's en schitterende ijsvogels. De geplande trip van twee uur vliegt om en even later zitten we alweer

op de houten vlonders, omgeven met palmen, te ontbijten boven de Zambezi Rivier. Hippo's nemen een bad en cicaden maken hun dagelijkse portie lawaai. Aan de overkant van de rivier drinkt een kudde olifanten. Onder leiding van Cliff, ter plaatse beter bekend als Local Cowboy, is het mogelijk een beetje te bewegen en iets meer van de directe omgeving op te snuiven. We fietsen in een zinderende hitte naar het primitieve dorpje waar Cliff woont en ontmoeten zijn vrouw en kinderen. Dolblij zijn ze met afgedankte kleding. Dorpsgenoot Douglas neemt de leiding vervolgens over van Cliff. Op de markt staren vele ogen ons aan, maar de mensen zijn vriendelijk, niet opdringerig of handtastelijk. Via het woud, in de hoop nog wat wild te zien, fietsen we terug naar onze camping. Een boottochtje over de Zambezi Rivier is de volgende bezigheid. In het avondschemer stappen we aan

boord, zien nijlpaarden en dicht langs de oever de neushoorns van vanochtend. Het is gezellig, er zijn heerlijke hapjes, drankjes en een barbecue. Omdat je niet weet wanneer er weer over te beschikken valt, neemt menigeen voor het slapen gaan nog een heerlijke warme douche.

Zaterdag 2 november. Zes uur op, half zeven ontbijten en halfacht weg naar de Victoria Falls. Een klimpartij over rotsen langs de Zambezi brengt ons naar de imponerende watervallen, die in de natte dagen over een breedte van twee kilometer, honderd meter naar beneden storten.

Toch zijn ook nu de Victoria Falls indrukwekkend, ondanks de gereduceerde hoeveelheid water, als gevolg van de droge tijd die in augustus begon en nu zo'n beetje afloopt. Water klettert de kloof in. Neveldampen stuiven omhoog uit het breukdal dat een natuurlijke grens vormt met Zimbabwe. Naar dit fascinerende natuurgeweld zou je uren kunnen kijken. We worden echter overvallen door een hevige bui. De regentijd - die loopt van november tot april - is dus echt begonnen. Er valt in een mum van tijd heel wat. Maar na zo'n forse lading hemelwater klaart

het weer ook snel op. Terugkeren naar het beginpunt gaat over de spekglad geworden keien heel wat moeizamer dan op de heenweg. Met droge voeten lukt het in ieder geval niet meer. Overal tussen de rotsen zijn waterstroompjes ontstaan, vaak te groot om overheen te

springen en dusdanig diep dat het water bij je enkels de schoenen inloopt.

Terug bij de truck is het nog mogelijk snel wat hebbedingetjes aan te schaffen. Er is bij de ingang van de watervallen een enorme markt met allerlei soorten houtsnijwerk, stenen beelden, kettingen en stoffen.

Het blijkt uiteindelijk de beste markt te zijn op de route naar Kaapstad. Kwalitatief krijg je de beste spullen voor de minste Kwacha. Als je tenminste de kunst van afdingen verstaat. Iets na tien verlaten we de Victoria Falls. Langs rondavels en andersoortige hutten en via vele onbewoonde kilometers rijden we richting Botswana, een voormalige Britse kolonie die in 1966 onafhankelijk werd. Botswana is met een oppervlak van 581.730 km² ongeveer veertien keer

Nederlands formaat. De republiek Botswana heeft circa 1.5 miljoen inwoners. Per vierkante kilometer wonen slechts drie mensen. Gaborone is de hoofdstad, de Pula de lokale munt en de officiële taal Setswana. Rond half twaalf zijn we bij plaatsje Kazungula en steken daar per ferry de Zambezirivier over. Hier is een vierlandenpunt waar Botswana, Namibië, Zambia en Zimbabwe bij elkaar komen. Drie kwartier later staan we bij de grenspost in Botswana.

BOTSWANA

Iets verder ligt het niet omheinde twaalfduizend vierkante meter tellende Chobe National Park. Aan de rand van dit nationale park zetten we voor het eerst ons tentenkamp op. De 'woningen' vallen bepaald niet tegen, ze zijn ruim, je kunt erin staan en de ramen zijn voorzien van muskietengaas.

Nadat het kamp is opgetuigd wordt het hoog tijd de Chobe Rivier op te gaan. Talloze nijlpaarden, steken hun bolle ogen boven het water uit en kijken ons nieuwsgierig aan terwijl we voorbij varen. Het mooiste schouwspel leveren de olifanten wanneer zij langs de oever komen drinken. De stralende zon schijnt onder de

dreigende, bijna zwarte, lucht en siert die met een gouden randje. Er hangt een speciaal sfeertje, lekker wel, maar de vraag is of we het droog houden. Waar de zon ondergaat is het nog helder. Dat levert een mooie aanblik op. Halfzeven, terug op het kamp om ons tegoed te doen aan het heel aardig smakend brouwsel dat kok

Andrew heeft gecreëerd. De drie corveeërs doen de vaat, de rest zit nog even rond het kampvuur. Op tijd ligt iedereen weer plat, want je weet het hier, morgen.....

CHOBE

Records worden gebroken. Deze zondag 3 november staan we kwart over vijf op om een half uur later te kunnen gamedriven in het Chobe National Park. Opvallend zijn het grote aantal dode bomen, maar het opkomende zachte zonlicht maakt het beeld op het park adembenemend mooi.

De schade is aangericht door de enorme kuddes olifanten die liefhebber zijn van boomschors. Met hun slagstanden pellen ze die van de bomen. Het gevolg is dat de sapstroom stopt en de boom dus doodgaat. Geschat wordt dat in Chobe zo'n 45.000, misschien zelfs 70.000 dikhuiden leven. De overheid heeft bepaald dat geen van de dieren mag worden afgeschoten. De reden dat de olifantenpopulatie wellicht enigszins uit de hand loopt. Onderweg ontdekken we een moeder die haar jong, dat nog wat wiebelig op de poten staat, leert lopen. De kleine staat nog maar net op de wereld. Een steppe-adelaar heeft zich inmiddels gestort op de placenta. Aasgieren wachten in een boom af of er ook voor hen nog wat te snaaien overblijft. Behalve de gieren vliegen er mooie in diverse

blauwtinten gekleurde vogeltjes, de zogeheten lilac-breasted roller. Mangoesten, de zgn. banded mongoose, klitten bij elkaar en rennen alle kanten op zodra zij de voor hen dreigende mens waarnemen. Vanaf het Chobepark is er zicht op de rivier waar grote aantallen hippo's nog lekker liggen te dromen. Dan vangen we ergens in de verte het geluid van een leeuw op. Het duurt even, maar we vinden hem. Het blijkt een prachtig mannetje te zijn, dat na een zware uitjagen bestaande nacht, op zoek is naar een plek om te slapen. De chauffeur weet te vertellen dat deze meneer nieuw is in het gebied en zijn plaats nog moet bevechten.

Iets na negenen zijn we terug op de Thebe River Campsite. Na het ontbijt breken we de boel op om iets meer dan een uur later te vertrekken. Deze dag staat in het teken van reizen. Een lunchstop kan nog net.

Dan valt op dat Djoser de hygiëne niet bepaald hoog in het vaandel heeft staan. Vrijwel iedereen zit met ongewassen handen aan het eten, ook aan dat van een ander. Puntje voor de organisatie, die zou alert moeten zijn op dit gebrek in de opvoeding. Wachten dus maar op het moment dat de 'dunne' zijn intrede doet.

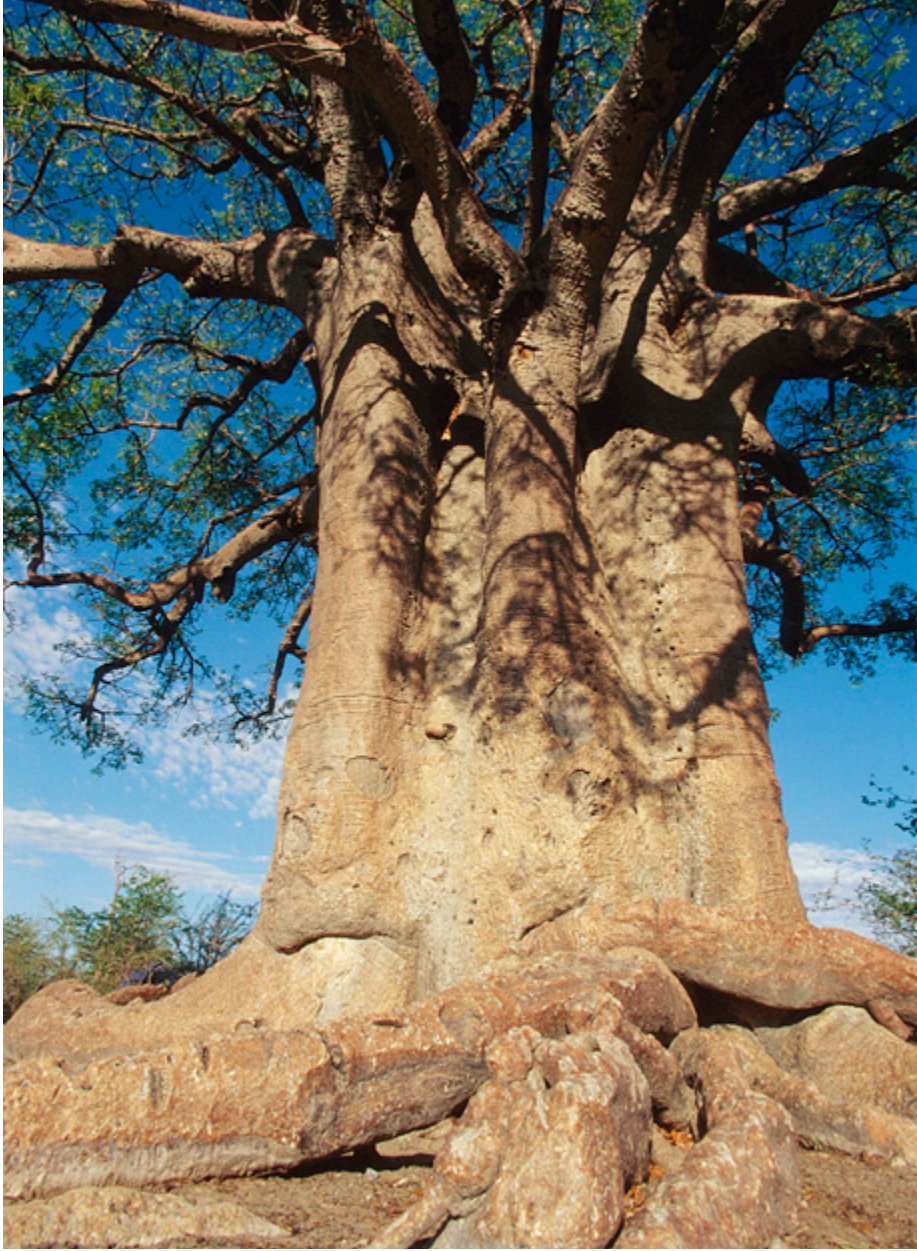

Verder bestaat de dag uit kilometers vreten. De weg is redelijk met links en rechts bomen, meer bomen en nog eens bomen, vooral dorre. Dan ineens een eenzame olifant. Bij Ngwasha kunnen we even de benen strekken. Hier is immers een controle op mond- en klauwzeer. Dus wordt verzocht even door een ontsmettingsbad te lopen. Geldt natuurlijk ook voor de truck, maar dan rijdend. Eindelijk zijn we op de plaats van bestemming, Planet Baobab waar heerlijke warme douches blijken te zijn.

Het is halfvijf in de namiddag. Bij het prachtige licht van de ondergaande zon wordt het tentenkamp tussen enorme baobabs opgezet. Te zien aan de hopen olifantendrollen staan we precies langs hun looproute.

Rond het kampvuur nuttigen we de heerlijke macaroni van Andrew. Bij het kamp is een gezellige bar waar met pula's (koers: 5.6 pula voor 1 US dollar) wijn of bier is te krijgen. En op weg naar de slaapzak wordt een bijzonder bloemetje ontdekt dat alleen 's nachts bloeit. Overigens geven Baobabs ook bloemen, maar slechts één keer per jaar. Toevallig net nu wij er zijn. Onder een heldere sterrenhemel treedt de stilte in.

Maandag 4 november slapen we uit. Voor hier is zeven uur immers laat. Het ritme van de afgelopen dagen heeft echter tot gevolg dat vrijwel iedereen al vóór die tijd ontwaakt. Halfzeven is menigeeen al druk doende met het opbreken van het kamp.

We zijn nog compleet. Geen enkele olifant heeft de moeite genomen de Djoser-groep plat te trappen. Ondanks het feit er tijdwinst is geboekt, leveren we die ook weer snel in. We hebben twee leuke banden. Een klein half uurtje buiten de planning vertrekken we naar de Okavango Delta, met zo'n vijftienduizend km² de grootste binnenlanddelta ter wereld. Uiteindelijk loopt de Okavango over in de Kalahari Woestijn, waar deze opdroogt. Onderweg is het landschap weer sterk afwisselend, soms kale steppen, dan weer eindeloze vlakten voorzien van bomen. In Maun (Maa-oen), aan de zuidkant van de Okavango, slaan we ons kamp op. Tegen het centrum van Maun aan ligt Ledcheway, een park waar je dieren kunt bekijken zonder gids. Helaas is er te weinig tijd daar te vertoeven. Dus houden we ons alleen bezig met het wisselen van dollars in pula's, het inslaan van drinkwater en het doen van supermarktaankopen. 's Avonds eten we barbecuevlees en liggen niet te laat gestrekt.

OKAVANGO DELTA

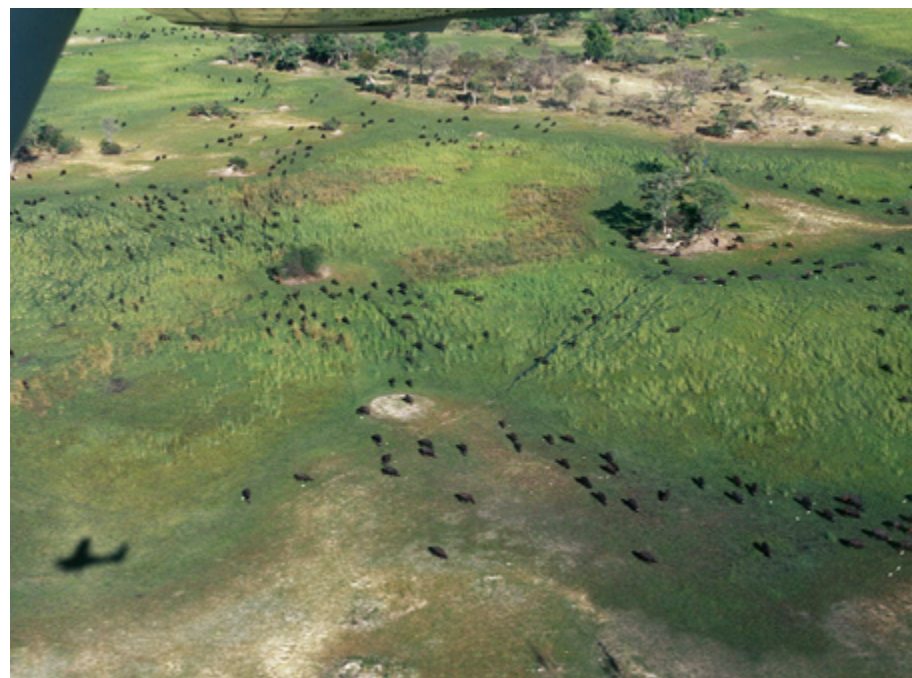
Om zeven uur staat iedereen klaar om naar de rand van de Okavango Delta te gaan. 5 november. Na een uurtje in een safariwagen zijn we bij de uitmondingen. Per wiebelige en vaak lekkende holle boomstam loodst

een Botswana ons, met behulp van een stok, door het ruisende riet. Het water is kraakhelder en weerspiegelt de talloze prachtige lilies.

Bij een stukje land, dat blond, geel, groen, licht- en donkerbruin is begroeid, proberen we wat wild te zien. Op twee springbokken na, is dit wat dieren zien betreft geen succesvolle missie. Wat niet wegneemt dat dit tripje delta zeker wel de moeite waard blijkt. Verrassing is dat we op de terugweg vanuit onze boomstam op afstand toch nog twee immense olifanten ontwaren. We voelen ons nietig, slechts tot hun kniehoogte reikend en hopen dus dat de dieren niet verzinnen naar ons toe te komen. Maar die hebben daar geen enkele behoefte aan. Het middagprogramma kan dus gewoon volgens plan verlopen. Dat is voor de liefhebbers een vlucht met een klein Cessna-achtig vliegtuigje boven de delta. Zo hoog heb je pas echt enig idee hoe immens groot die Okavango Delta is. In het schitterende gebied signaleren we de nodige kuddes olifanten, wildebeesten, giraffen en suffende buffels in de snoeihete zon. Zo'n vlucht blijkt alleszins de moeite waard en deze dag kan worden geschaard onder de toppers. Andrew sluit hem af met een heerlijke spaghetti.

NAMIBIË

Ruim voor achten verlaten we deze ochtend van woensdag de 6^e onze kampeerplaats. De bedoeling was eerder, maar wat wil nou het geval? We hebben een leuke band. Hij gaat lekker zo. De derde deze reis. Het programma voor vandaag is niet erg uitdagend: vijfhonderd kilometer afleggen.

Bij Gandzi is het tijd voor een snelle hap. Vetkoek, een soort broodje gehakt, fungeert als lunch. Het is machtig, maar erg lekker. Meer dan 450 van de vijfhonderd kilometer blijkt onbewoond gebied. Om vijf uur staan we uiteindelijk bij de grens. Nog maar een klein stukje, dan zijn we in het voormalige Zuidwest Afrika dat in 1884 een Duitse kolonie werd. Sinds 1990 is Namibië onafhankelijk. Walvisbaai, dat sinds 1910 tot Zuid-Afrika toebehoorde, werd zelfs pas in 1994 aan Namibië overgedragen. Het 824.292 km² grote land, zo'n twintig keer Nederland, is met gemiddeld nog geen twee inwoners per vierkante kilome-

ter zeer dunbevolkt. In totaal wonen er ruim 1.5 miljoen mensen, de hoofdstad is Windhoek, de munteenheid de Namibische dollar en de officiële taal Engels. Eenmaal in Namibië verandert het landschap direct in een glooiender geheel. Nog net voor het donker zijn we bij Zeldafarm Campsite in Buitenpos waar we bivakkeren. Op deze locatie zitten de bat-eared fox, cheeta's en een luipaard, helaas in gevangenschap. Verder een caracal, baboons en diverse soorten vogels. Het is een prima plek om te verblijven. De tent staat op gras, er is een bar en bovenal valt het genot van een warme douche te beleven. We liggen vroeg in onze zakken. Morgen, zo wordt verwacht, moeten we gezond weer op, om halfzes.

Het was een, voor deze contreien, behoorlijk koude nacht, maar lekker om te slapen. Met Martin, een der groepsleden die zich al een week niet lekker voelt, gaan we maar eens naar een dokter. De 'slimmerik' was reeds vóór zijn vertrek al onder behandeling, maar besloot toch deze reis te gaan maken.

En bedankt Martin. De arts geeft een zak pillen en meldt dat dan alles weer oké zal zijn. Martin die in eerste instantie het plan had af te haken en naar huis

te gaan, reist toch weer verder met ons mee. Iets wat het merendeel van de groep betreurt. Vanwege het doktersbezoek wijzigt deze donderdag de 7e november de route. We reizen nu via, het niet in de planning opgenomen, Windhoek. Het 'Waterberg-plateau', dat wel op het programma staat blijkt uiteindelijk niet haalbaar. Het alternatief is Otjihaenama-parero waar we voetstapen van een dinosaurus kunnen bewonderen. Het tentenkamp slaan we aan de voet van het plateau op, tussen de apen. We staan in de 'middle of nowhere' waar het belang van een goede zaklamp weer eens blijkt. Al is het maar naar de douche, die ergens in een zwart gat ligt. Warm water is hier te creëren door hout

te stoken. De wijn, onderweg in drie en vijftien pakken ingekocht, vloeit rijkelijk. Misschien dat het daarom zo uitzonderlijk gezellig is. We eten geroosterd vlees en maken het veel te laat. Pas tegen elf sterven de geluiden in de inktzwarte nacht.

ETOSHA

Halfzes. Deze vroege ochtend van 8 november klinken er diverse wekkers in de tenten. Het is zelfs nog donker tijdens het ontbijt. Na de afwas-activiteiten van de corvee ploeg vertrekken we om zeven uur. Schitterende gems- of spiesbokken (oryx) raken in paniek zodra ze onze gele truck in de smiezen krijgen. Niet wetend waar naartoe te vluchten, rennen ze met het voertuig mee. Zo is het zicht op deze magnifieke dieren heel goed.

Tegen de middag zijn we in Grootfontein om een meteoriet te aanschouwen. Nadat iedereen ook nog even aan de enorme rots heeft gevoeld verlaten we deze plek. Lunchen doen we bij het Otjikotolake, een nationaal monument. Ruim voor vieren rijdt ons gezelschap het Etosha National Park in. Giraffen staan ons wat dommig aan te kijken. We nemen ook 'black faced impala's' waar, een soort die alleen in Etosha schijnt voor te komen. Zodra de tenten weer staan, blijkt een kijkje bij een drinkplaats een briljant idee. Giraffen, zebra's en zelfs een leeuw komt er brullend en wel wat water wegklokken. Het is een enorm gaaf plekje waar geen genoeg van valt krijgen. Dus vroeg slapen maar om morgen weer zo vroeg mogelijk aan de waterplaats te kunnen zijn.

Menigeen weet het op te kunnen brengen al vóór de zon deze 9^e opkomt bij de drinkplaats te zitten. Dit in de hoop veel dieren te zien. Die komen. Kuddes wildebeesten en zebra's spetteren door het water, evenals weer een schitterende spiesbok. Tegen halfnegen verlaten we Namutoni en gaan al gamedrivend naar Okaukuejo, een ander kamp in Etosha. Olifanten drinken er aan een waterplaats. Indrukwekkend, want het zijn er minstens twintig. Maar ook spies- en springbok-

ken, zebra's en giraffen komen massaal opdraven. Het is er voor de liefhebber van wild een waar feest. Degene die liever een verfrissende duik elders wil nemen, krijgt daar ook de kans voor. De meesten geven er de voorkeur aan af te wachten welke dieren zich laten zien. Zo op het heetst van de dag, valt dat wel wat

tegen. Maar zodra de dag weer op z'n eind loopt, wordt het steeds drukker. Bij een zakkende zon, een fantastisch gezicht. Olifanten, zenuwachtige giraffen en zelfs een witte neushoorn komen hun dorst lessen. Zelfs twee leeuwen passeren de poel. Dan is het ineens leeg en stil. Slechts een bokje heeft geen weet van het

tragische lot dat hem wacht. Dan, toch nog onverwacht, slaan de roofdieren toe en grijpen het bokje om het te doden, in stukken te scheuren en te verslinden. In een mum van tijd is het onfortuinlijke diertje vermalen tussen de leeuwenkaken.

Het is de nacht van zaterdag op zondag de 10^e als de rust ineens wordt verstoord door een hels paniekgewetter van vogels. Dan volgt een enorm gebrul dat door merg en been gaat. Het geluid klinkt dichtbij. Zouden er leeuwen op het kamp zijn? Reisleider Sem wacht het niet af. In zijn onderbroek vlucht hij onder zijn klamboe vandaan de truck in. De vraag is: hadden die wilde katten niet genoeg aan dat bokje? Langzaam keert uiteindelijk de rust weer terug.

De volgende ochtend even koppen tellen. Ja, de groep blijkt nog compleet te zijn. Rond halfzeven vertrekken we voor een gamedrive. Het geluk is met ons. Er zijn schitterende mannetjesleeuwen, die de camera's passeren, op zoek naar een schaduwplekje. Verder wandelt er een grote trap, zijn er weer talloze giraffen, zebra's, spring- en spiesbokken. Het meest fascinerende is toch weer de druk bezochte drinkplaats bij het kamp. Er komt een volledig dierenrijk langs. Ook 's avonds is het er een drukte van belang. Dit keer komen er pal voor ons neus zeker twintig olifanten

hun dorst lessen, evenals neushoorns en vele andere dieren. De leeuwen laten brullend weten ook weer in de buurt te zijn. We genieten. Het is machtig zo vlak voor je neus al die prachtige beesten te observeren.

Halfzes. Maandag 11 november komt het kamp langzaam tot leven. Etosha zit er helaas op. We zetten koers richting Twijfelfontein. In Outjo nemen we de moeite even te kijken bij Petrified Forest, een versteend woud. Geen zak an, maar dat is een persoonlijke mening. De gids heeft een niet al te bruisend verhaal oftewel, bij elke boomstam hetzelfde.

Nee, liefhebbers van een versteend woud, kunnen hun hart beter ophalen op het Griekse eiland Lesbos. Dat is namelijk wel mooi. Nou ja, het kan niet altijd feest zijn en eigenlijk komt niemand naar Namibië voor de versteende bomen. Eenmaal op de plaats van bestemming, zoals gezegd dus Twijfelfontijn, zetten we volgens onze goede gewoonte eerst het kamp op. Dit ligt langs een opgedroogde rivierbedding, Aba Huab, waar regelmatig olifanten doorheen banjeren. Dan stappen we naar de zogenoemde rockcravings om wat cultuur op te snuiven. Het is een hele klim, zeker onder de snoeihete zon. Daarna is het tijd een verfrissende duik te nemen in het Twijfelfontein-zwembad, gelegen bij een schitterende lodge. Heerlijk, heel even wat luxe.

Afgelopen nacht kenmerkte zich weer door paniek. Gerammel met potten en pannen geeft aan dat er iets loos is. Met de wetenschap te kamperen langs een olifantenpad, ontstaat het idee dat er dikhuiden zijn zodra er onder het maanlicht schaduwen met vier poten worden waargenomen. Há, het blijken uiteindelijk koeien te zijn.

Niet veel later, nog ruim vóór het krieken van de dag, staan we weer paraat. Het is vijf uur en nog volledig donker. De opkomende zon verandert het landschap in een filmdecor. Dat typische Afrikaanse sfeertje houden we nog even vast tot

het vertrek, iets na halfzeven deze 12^e november. Dan is het tijd naar Swakopmund te gaan. Onderweg bekijken we rotsgravures zoals de wereldberoemde White Lady in Brandberg. Voor dit punt is bereikt dient wel eerst 2,5 kilometer te worden gelopen door kiezel, zand en via rotsen. De gids meent dat de schilderijen dateren uit 1917. Er zijn wel duizend gravures, die we dus maar niet allemaal gaan bekijken. Het is er, zelf al vóór tien, bovendien veel te heet voor. Via een eindeloze route van zand, zand en nog veel meer zand rijden we vervolgens naar Cape Cross waar zich een van de grootste zeeleeuwenkolonies ter wereld heeft gehuisvest. Met z'n allen veroorzaken de dieren een onovertref-

felijke, indringende penetrante geur. Voor een kleintje van hooguit één week oud is het vandaag alles behalve een leuke dag. Krijgend uit het diertje zijn verdriet, struikelend over de rotsen op zoek naar mamma. De baby vindt haar niet en geen enkel volwassen dier bekommert zich om die kleine. Elders liggen twee mannen met elkaar overhoop en schreeuwen de meest afschuwelijke verwensingen over en weer. Cape Cross is een plek waar je uren kunt kijken, maar die tijd is er niet. De reis gaat verder. Eenmaal in Swakupmund nemen we onze intrek in Villa Wiese, een gezellig backpack-overnachting. Op een steenworp afstand ligt het centrum dat is uitgerust met grote supermarkten en andere winkels waar in ieder geval op levensmiddelengebied alles is te krijgen. Na een warme douche en uiteraard Zuid-Afrikaans wijn is het tijd voor rust. Lekker, weer eens een echt bed. Verder is het behelpen want we delen met negenen een twee-etage kamer. Moet kunnen.

Eenmaal ontwaakt in Swakupmund, beginnen we deze 13^e november maar eens met een tochtje op het water om te kijken of er walvissen zijn. Het heet er immers niet voor niets Walvisbaai, toch? Er schijnen talloze van deze schitterende vissen te zitten, maar op hier en daar een boven het water uitstekende vin na, zien we er geen.

Wel komen diverse zeeleeuwen aan boord om een visje op te smikelen. Ondanks het gebrek aan walvissen, is de trip de moeite waard. Aan boord zorgt een heerlijke lunch van vishapjes en fonkelwater (champagne) voor een aardige afwisseling. Dan varen we terug en staan tegen enen op de wal. In de buurt ligt een souvenirmarkt. Die heeft een aantrekkingskracht op het merendeel van de groep. Er liggen maskers, houten schalen, prachtige zware houtgesneden koppen van ebbenhout, kralenkettingen en zeepstenen attributen. De verkopers zijn niet opdringerig en plezierig in de omgang. Voor een habbekrats wisselt een hebbeding van eigenaar. Een ebbehouten slabak, kost na een beetje afdingen, slechts 17 euro. Eenzelfde exemplaar ligt bij de Bijenkorf met een nul erachter. Zo'n leuk koopje, dan heb je toch lol. Die markt is dan ook beslist een bezoekje waard. Afgedankte op reis gedragen kleding levert hier wederom stralende gezichten op. Iedereen dus blij. Want wij hoeven het niet mee terug te sjuwen en te wassen. Het avondmaal genieten we dit keer maar eens in een visrestaurantje. Wat wordt opgediend is veel en lekker. En het kost geen drol.

Het is alweer tijd te vertrekken. Er is nog net tijd even snel naar de markt te rennen om niet gedane aankopen alsnog aan te schaffen. Inmiddels heeft zieke en tevens irritante Martin besloten toch de groep te verlaten. We zeggen niets maar denken massaal: 'gelukkig, het zou eens tijd worden.' Dan gaan we deze 14^e weer 'en route'.

Het landschap is verbluffend mooi en zeer afwisselend. Dan weer weids, dan weer onherbergzaam, echt fascinerend. Namibië blijkt voor menigeen verrassend te zijn. Zelf nemen we het besluit ooit Namibië te herontdekken maar dan voor zeker een maand of twee. In Solitaire, een plek die volledig voldoet aan de term 'middle of nowhere', nemen we even de tijd voor een bak koffie. Het is snikheet onder

de strakblauwe lucht. Het kleine pandje, waar een versnapering of souveniertje valt te krijgen, plus een bijbehorende benzinepomp is zo'n beetje het enige dat Solitaire te bieden heeft. Uiteindelijk rijden we Sesriem Campside op waar we de tenten opzetten onder een enorme boom, die beschutting moet bieden tegen de intense hitte van de zon. Ondanks de temperatuur van minstens een graad of veertig is het een prachtig plekje. Het voldoet volledig aan het 'out of Africa'-beeld. Namibië, wat ben je toch mooi.

SOSSUSVLEI

Het schijnt een must te zijn om de zon te zien opkomen in de Sossusvlei. Dus staan we vrijdag 15 november om half vijf op. Dan missen we vervolgens die zonsopkomst nog bijna, door hulp te bieden aan een groep waarvan de safaritruck met een lege accu staat. Maar het gaat allemaal net goed.

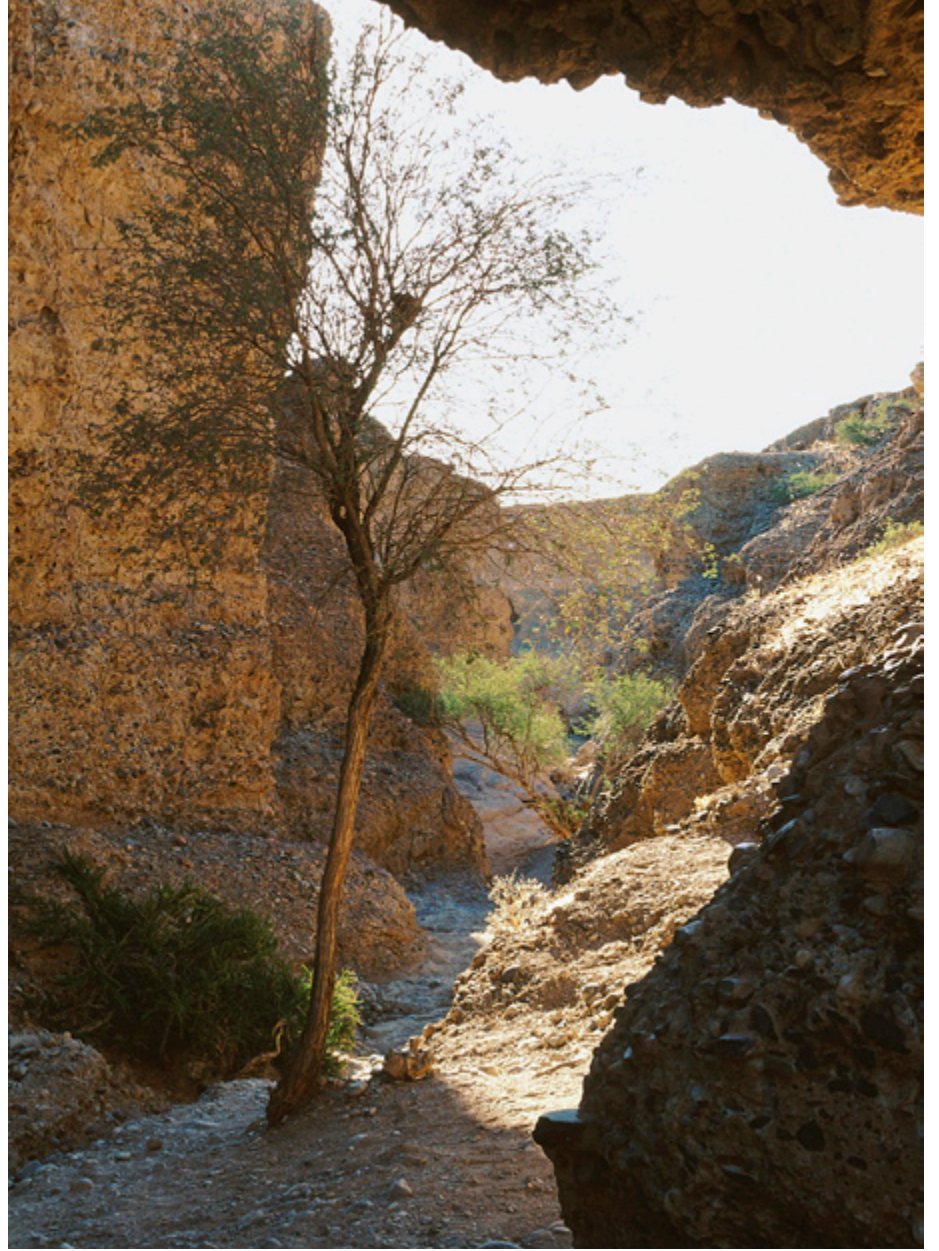
We beklimmen de zogenoemde Duin 45 en genieten van de betoverende rode zandmassa, oranje kleurend naarmate de zon hoger klimt en feller schijnt. Het gebied, zand zover je kijken kan, is fascinerend. Ook hier zou je een hele dag kunnen blijven om te genieten van deze schoonheid. Het ontbreekt helaas aan tijd. Een safaritruck staat alweer te wachten om ons vijf kilometer te verplaatsen. Daar staat gids Boesman. Al wandelend door het Sossusvlei gebied vertelt hij over het vroegere leven van de bosjesmannen. Hoe zij bijvoorbeeld informatie konden halen uit de afdrukken in het zand. Al met al een heel aardig en interessant loopje. Het brengt ons uiteindelijk naar Deadvlei, een honderden jaren geleden opgedroogde poel; een beetje spookachtig, maar tegelijkertijd fascinerend. Eenmaal terug op het kamp is niemand in staat iets te ondernemen. Het is simpelweg te heet voor wat dan ook. Maar als aan het eind van de middag de zon zakt en de temperatuur een pietsie daalt, ontwikkelt zich weer enige fut. Genoeg voor wat actie. Het leidt tot een wandeling door een canyon in de buurt. Het blijkt alleszins de moeite waard. Na een lekkere verfrissende en reinigende

douche is het tijd om plat te gaan. Vroeg natuurlijk, want het was een lange dag. En zo een staat ons morgen wederom te wachten.

Het is alweer 16 november. Dick is dus jarig, een feit waar we niet aan voorbij kunnen gaan gezien hij de fotograaf is van dit verhaal. En Dick is lang jarig, want ruim voor zevenen beginnen we aan de ruim zevenhonderd kilometer die voor de boeg liggen.

Eindpunt voor vandaag is Fish River Canyon. Via de C14 passeren we de nietzeggende dorpen Helmeringhausen en het iets grotere Bethanien. In dat laatste slaan we water in. Het is een beetje een duffe dag. De route loopt via de B4 naar de C12. Na een snelle lunch ergens in het niets komt de imposante Fish River Canyon in zicht. Op campside Hobas zet iedereen eerst snel z'n tent op om vervolgens aan de rand van de canyon te genieten van de prachtige zonsondergang

die de rotsmassa een schitterend warme gloed geeft. Andrew heeft inmiddels allemaal lekkere hapjes gemaakt. Gemsbokvlees, mini groenteburgertjes, gedroogde visjes, toast en chips. Een rondje van Dick maakt het verjaarsfeest compleet. Daar bij die canyon is het helemaal af. Als de zon

uiteindelijk is verdwenen volgt er nog wat gediscussieer. Gaan we hier wel of niet naar de zonsopkomst kijken. Iedereen wil best kijken, maar die tijd hé. Daar zit het 'm in: vijf uur op en inpakken, half zes weg. Maar ja, aan de andere kant is dit wel dé Fishriver Canyon.

ZUID-AFRIKA

Het 'ja' van de meerderheid is doorslaggevend. Deze zondag de 17e uiterlijk vijf uur opstaan met z'n allen. Het is nog zo donker dat het inpakken dient te geschieden bij zaklamplicht of op de tast. Maar de zonsopkomst maakt alles goed. We genieten tot half zeven van het gele schijnsel dat langzaam omhoog kruipt, warmer en feller wordt.

We vervolgen de trip. Op naar Zuid-Afrika, maar niet zonder nog even een leuke band te 'nemen'. Daar werd het natuurlijk wel weer eens tijd voor. Met twintig minuten vertraging rijden we naar het laatste land van deze reis. Tegen tien staan we aan de grens bij Violsdrift. Fiddlers Creek, de campsite, volgt dan al snel. Het ligt prachtig aan de Oranjerivier waarop de liefhebbers desgewenst kunnen kanoën. De douches zijn warm, dus geweldig. Vanuit het rieten hokje dat ongeveer anderhalve meter hoog is, kijk je uit op de rivier. Het is een heerlijke

camping waar iedereen even lui kan zijn, wat natuurlijk ook wel eens mag. Voor de vogelliefhebbers is het hier feest. Er zijn bijeneters, officieel de 'swallow-tailed bee-eater', 'red bishops' en 'masked weavers'. Dick ontdekt op een verlaten plekje zelfs een varaan. De camping beschikt over een bar. Als groep besluiten we daar maar eens massaal aan te gaan hangen. En echt, het is me toch een partij gezellig. Zuid-Afrika is een republiek die ongeveer 41.5 miljoen inwoners telt. Het oppervlak bedraagt 1.221.037 km², ongeveer 29 keer Nederland. Elke km² wordt gemiddeld bewoond door 34 mensen. Afrikaans en Engels zijn de officiële talen en de Rand is de lokale munt.

Uitslapen. Pas om zeven uur breekt het moment aan om op te staan deze 18^e november. Klokslag acht uur verlaten we Fiddlers Creek. Na een kleine twee uur is dan de eerste stop in Springbok waar dollars zijn om te wisselen in de Zuid-Afrikaanse Rand.

Geld uit de muur halen is financieel het gunstigst. Het ongunstigst is Travelercheques gebruiken. De door de banken berekende commissie is namelijk fors, eigenlijk belachelijk fors. Het eind van de middag en 530 kilometer verder zijn we in Gekko, onze kampeerplaats. Deze jeugdherberg biedt alleen ons clubje onderdak. Voor de liefhebbers is er desgewenst een plek in een stapelbed. Het merendeel kiest gewoon de tent die prima bevalt. We bouwen een feestje. Er wordt gedanst en ook nu is het helemaal leuk met elkaar.

Hedenochtend krijgen we te maken met een ongekende luxe. Deze 19^e november vertrekken we pas om negen uur. Van kamp Gekko in Cederburg gaan we naar Stellenbosch. Zoals gebruikelijk is het landschap schitterend.

Velden blond gras, stukken begroeid met bomen en dan weer bergachtig gebied wisselen elkaar af onder een strakblauwe lucht. Op de wijnroute is tussen de nodige wijn door ook even een koffiepauze in Swartland. Uit deze streek importeert Appie Heijn de Swartlandwijn, die overigens helemaal niet verkeerd is. In hartje Stellenbosch bivakkeren we in backpackers onderkomen 'Stumble Inn'.

Een beetje een viezig ding, maar wel gezellig door de sixties-uitstraling. 's Nachts is het minder leuk. Regen! Maar ach, echt veel reden

tot klagen is er nu ook weer niet. Sinds de Victoria Falls worden we nu getroffen door een tweede bui. Een aantal mensen blijkt niet over een waterdichte tent te beschikken, die hebben dus wel reden tot klagen. We hoeven ze daartoe niet aan te moedigen. Het getier komt er vol overgave volledig vanzelf uit. De tenten van de 'getroffenen' ogen de volgende ochtend meer als een overdekt zwembadje

dan een onderkomen. Stellenbosch maakt weer veel goed. Het is een hartstikke gezellig plaatsje met in het hart een markt vol houtsnijwerken, stenen beelden en Afrikaanse stoffen.

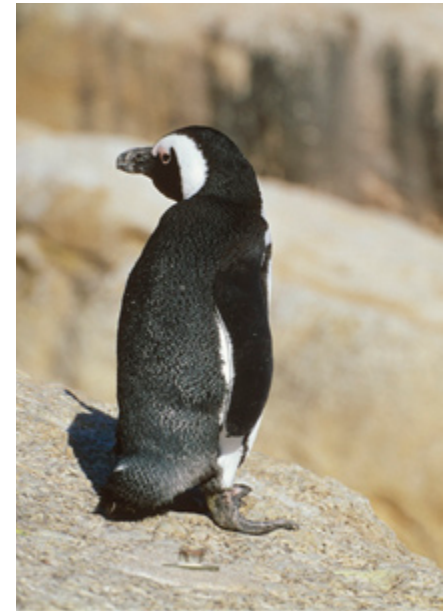
Negen uur vertrekken we uit de Stumble Inn en tevens uit Stellenbosch. De wijnroute staat op het programma. Echt iets voor de liefhebber. Die zijn er in de groep genoeg. Fairview is de eerste en het is helemaal leuk.

Overigens is het een aardige tip om vooral zo'n dag als deze extra goed te ontbijten en een stevige bodem te leggen. Backsberg is de volgende proeverij. Maar welke we er ook proberen, alle rode wijnen zijn iets aan de zurige kant, niet de smaak van ondergetekende en haar fotograaf. De derde wijnkelder is die van Delheim. Een toppertje. Tussen de meest heerlijke wijnen door, zijn er ook bijzonder lekkere kaasjes van blauw tot geit en wat er verder allemaal nog bestaat. Helaas staat er nog een vierde bedrijf op het programma: Muratie. We sluiten hier onze dag af en gaan vervolgens naar Fishhoek, slaan het tentenkamp op en gaan met z'n allen uit eten om gezamenlijk de reis af te sluiten, want dat eind komt nu snel in zicht.

Voor de allerlaatste keer breken we vanmorgen, de 21ste november, het tentenkamp op.

Om zeven uur zijn we gereed voor vertrek. Simonstown is de bestemming, zo'n tien kilometer verder. De unieke pinguinkolonie op Bouldersbeach, dat is waar het om gaat. De ooit bijna uitgestorven dieren nemen gelukkig weer in aantal toe. Behalve de pinguins zien we er ook Rockdassies.

Als we zijn uitgekeken op de beesten vervolgen we de reis naar Cape Point. Het laatste gezamenlijke moment, want daarna kan iedereen gaan en staan waar die wil. Wij kiezen de Tafelberg. Door de stralend blauwe hemel moet het uitzicht prachtig zijn. Eenmaal boven blijkt dat inderdaad zo te zijn. Uren brengen we er door. Lopen, klimmen en fotograferen de mooie planten en bloemetjes. De tijd vliegt. En zo is ineens ook deze dag voorbij. In Breakwaterlodge, een tot hotel omgebouwde gevangenis, brengen we de nacht door.

Dan zit het er echt op. Onze laatste dag is aangebroken. 22ste november. Na nog een ochtendje slenteren door Kaapstad is het tijd om naar het vliegveld te gaan. Op naar Nederland.

